

De ins en outs van inhalatiemedicatie, Longpunt Haarlem

Op 13 oktober 2016 was dit het thema van de informatiemiddag met demonstraties door Madeleine Groetelaars en Danielle Wester met ondersteuning van Tilly Durgé, allen als longverpleegkundige werkzaam in het Spaarne Gasthuis.

De meeste longpatiënten gebruiken inhalatiemiddelen, soms ook puffers genoemd. Er zijn verschillende typen in de handel. De arts bepaalt aan de hand van een aantal criteria welk soort voor wie geschikt is.

❖ Waarom inhalatiemiddelen?

Voor mensen met een longziekte heeft een inhalatiemiddel voordelen boven andere medicijnen. Er is minder van nodig, ze werken sneller, hebben minder bijwerkingen en komen direct op de plek waar ze hun werk kunnen doen.

In principe kunnen ze in twee groepen verdeeld worden: de ontstekingsremmers en de luchtwegverwijders. Door de kleur kunnen ze gemakkelijk uit elkaar gehouden worden: houders met een koude kleur (blauw, groen, grijs etc.) zijn de luchtwegverwijders. De rode, roze, oranje enz. kleuren (warme kleuren) zijn de ontstekingsremmers.

❖ Welke systemen zijn er

- a. Poederinhalator
- b. Aerosol (verstuiver met voorzetkamer)
- c. Ademgestuurde dosisaerosol (zonder voorzetkamer)
- d. Softmist inhalator
- e. Vernevelingssystemen

Vernevelen wordt in dit overzicht niet verder behandeld, omdat dit voor zeer speciale gevallen wordt ingezet.

a. Poederinhalator

Voorbeelden: Ventolin Diskus, Bricanyl Turbohaler, Salbutamol cyclohaler enz.
Deze zijn compact en makkelijk mee te nemen. Je moet wel genoeg lucht hebben.
Als je per ongeluk uitblaast, is de dosis onbruikbaar.
Gebruiksklaar maken
Maximaal uitademen
Soms rustig of juist krachtig inhaleren (afhankelijk van de inhalator)
Adem 10 tellen vasthouden

b. Ademgestuurde dosisaerosol (verstuiver zonder voorzetkamer)

Voorbeelden: Lomudal, Flixotide, Foster (ontstekingsremmers), Atrovent, Serevent, Ventolin (luchtwegverwijders).

c. Aerosol (verstuiver met voorzetkamer)

Voorbeelden: Lomudal, Flixotide, Foster (ontstekingsremmers), Atrovent, Serevent, Ventolin (luchtwegverwijders); afhankelijk van de mogelijkheden van de patiënt wordt er een voorzetkamer bij gezocht.

Space chamber is de nieuwste en goedkoopste voorzetkamer.

Tot op heden verdient de nieuwe techniek van 1 x krachtig inademen niet de voorkeur

d. Softmist inhalator

Voorbeelden: Spiriva respimat, Striverdi respimat.

Geschikt voor langwerkende medicijnen, niet voor noodmedicatie. Het is een compact systeem, maar voor het vervangen van de patronen is nogal wat kracht nodig.

e. Vernevelingssystemen

Deze blijven buiten beschouwing in dit kader.

De keuze van wel of geen voorzetkamer wordt bepaald door wat de patiënt wel of niet kan.

Tot slot enkele algemene opmerkingen

- ❖ Elk systeem kent zijn eigen gebruiksaanwijzing. Volgt u de manier die u is uitgelegd en in de bijsluiter beschreven is. Alles begint echter met het gebruiksklaar maken van het apparaat.
- ❖ Een voorzetkamer wordt 1 x per jaar vergoed. Je maakt hem schoon met lauw water en wat afwasmiddel. Dan 15 minuten laten weken, afspoelen en laten drogen. De voorzetkamer hoeft maar 1 x per week te worden schoongemaakt.
- ❖ Medicijnen die over de datum zijn, kunt u beter niet meer gebruiken.

Voor meer informatie over inhalators kunt u kijken op www.inhalatiegebruik.nl, een website van de Longalliantie.

Verslag: Annemarie Broek

Bovenstaand verslag kwam tot stand zonder wetenschappelijke toetsing; er kunnen derhalve geen rechten aan worden ontleend.

